

Bourgondië

De Église St-Marcel in Cluny
B. Bieger/hemis.fr

De regio's van deze gids

(zie de kaart aan de binnenzijde van het omslag)

1 Dijon en de Côte d'Or	blz. 95
2 Het zuiden van Bourgondië	blz. 179
3 De Brionnais en de Charolais	blz. 255
4 De Morvan	blz. 301
5 De Nivernais en de Puisaye	blz. 373
6 Sens en de Auxerrois	blz. 427
7 Fontenay en de Auxois	blz. 497

Inhoud

NIET TE MISSEN

Een keuze uit de mooiste plekjes ... 6

DE REIS VOORBEREIDEN

Reistips 12

NAAR BOURGONDIË

Met de auto 15

Met de trein 16

Met het vliegtuig 16

VOOR HET VERTREK

Klimaat 17

Nuttige adressen 17

Overnachten 18

Uit eten 19

BOURGONDIË VAN A TOT Z

Rubrieken in alfabetische
volgorde 20

WIJNTOERISME

Wijnhuizen 27

MET HET GEZIN

Bezienswaardigheden en
activiteiten 29

MEMO

Evenementen 33

Leestips 37

BOURGONDIË ONDER DE LOEP

WIJN

Wijngaarden 40

Proeven 46

Wijn bij het eten 47

GASTRONOMIE

Streekproducten 48

Regionale keuken 48

Specialiteiten 49

Chef-koks in de regio 49

KUNST EN CULTUUR

Van de eerste stenen
tot het christendom 51

Het monastieke elan
van de romaanse kunst 52

Van gotische kunst tot 'art brut' 58

ABC van de architectuur 62

Gedachtegoed en belletrïe 68

Traditionele huizen 71

GESCHIEDENIS

Doorgangsgebied 74

De hertogen van Bourgondië 78

LANDSCHAP EN NATUUR

Een mozaïek van landschappen 82

Fauna 85

Flora 86

Landschappen 86

ECONOMIE

Het agrarische Bourgondië 88

Het industriële Bourgondië 89

STEDEN EN BEZIENS- WAARDIGHEDEN

DIJON EN DE CÔTE D'OR

Dijon.....	98
Fontaine-Française.....	125
De Côte d'Or.....	129
Beaune en de wijnvallei.....	146
Dal van de Ouche.....	160
Vallée de la Saône.....	169

HET ZUIDEN VAN BOURGONDIË

Mâcon.....	182
Mâconnais.....	190
Rots van Solutré.....	201
Berzé-la-Ville.....	204
Cluny.....	206
Château de Cormatin.....	216
Voie Verte.....	220
Tournus.....	226
Chalon-sur-Saône.....	235
Louhans.....	247

DE BRIONNAIS EN DE CHAROLAIS

Paray-le-Monial.....	258
Charolles.....	266
La Clayette.....	269
Semur-en-Brionnais.....	274
Bourbon-Lancy.....	287
Le Creusot- Montceau.....	292

DE MORVAN

Parc Naturel Régional du Morvan.....	304
Vézelay.....	313
Château de Bazoches.....	325
Avallon.....	327
Saulieu.....	335
Bibracte - Mont Beuvray.....	343
Château-Chinon.....	349
Autun.....	358

RAADPLEEG VOOR IEDERE PLAATS ONS ADRESBOEKJE

DE NIVERNAIS EN DE PUISAYE

Nevers.....	374
La Charité-sur-Loire.....	387
Prémery.....	396
Clamecy.....	399
Cosne-Cours-sur-Loire.....	409
De Puisaye.....	412
Middeleeuwse bouwplaats Guédelon.....	423

SENS EN DE AUXERROIS

Sens.....	430
Montargis.....	441
Joigny.....	445
Abbaye de Pontigny.....	449
Auxerre.....	455
Canal du Nivernais.....	474
Tonnerre.....	476
Chablis.....	480
Château de Tanlay.....	484
Château d'Ancy-le-Franc.....	487
Noyers-sur-Serein.....	492

FONTENAY EN DE AUXOIS

Abbaye de Fontenay.....	500
Montbard.....	504
Semur-en-Auxois.....	509
MuséoParc Alésia.....	517
Château de Bussy-Rabutin.....	521
Flavigny-sur-Ozerain.....	525
Châtillon-sur-Seine.....	531

Woordenlijst..... 544

Register..... 556

Kaarten en plattegronden..... 565

Niet te missen

De wijngaarden van Côte de Beaune★★, geboorteplaats van mythische cru's (blz. 136)

De Hospices de Beaune★★★
(blz. 146)

Een keuze uit de mooiste plekjes

Dijon★★★, zaal van de graftomben van de hertogen van Bourgondië in het Musée des Beaux-Arts (*blz. 103*)

Ancy-le-Franc★★, een renaissance-paleis in Bourgondië (*blz. 487*)

Middeleeuwse bouwplaats Guédelon★★, een kasteel in aanbouw met methoden en gereedschap uit de 13de eeuw (*blz. 423*)

Het Canal du Nivernais★,
met zijn 116 sluizen (blz. 474)

Vézelay★★★, de Basilique Ste-Marie-
Madeleine boven op de 'eeuwige
heuvel' (blz. 313)

Abbaye de Fontenay★★★, cisterciënzerabdij gesticht in de 12de eeuw (blz. 500)

De overblijfselen van de Abdij van Cluny★★, het 'licht van de wereld' uit de 12de eeuw (blz. 206)

Het Parc Naturel Régional du Morvan★★, met een oppervlakte van bijna 3000 km² (blz. 304)

Fotografie:

Blz. 6: G. Labriet/Photononstop (boven); S. Vidler/age fotostock (onder)

Blz. 7: F. Jay/Musée des Beaux-Arts de Dijon (linksboven); A. Chicurel/hemis.fr (rechtsboven); F. Folcher /Chantier médiéval de Guédelon (onder)

Blz. 8: Kamers Boisvieux/hemis.fr (boven); B. Rieger/hemis.fr (onder)

Blz. 9: J. Frumm/hemis.fr (linksboven); B. Rieger/hemis.fr (rechtsboven); P. Escudero/hemis.fr (onder)

Bourgondië van A tot Z

 Neem voor documentatie contact op met de **Comités Départementaux de Tourisme** (blz. 17). Verder kunt u interessante adressen vinden in de rubrieken 'Tips' en 'Sport en ontspanning' van de 'Adresboekjes' in het deel 'Steden en bezienswaardigheden'.

BALLONVAART

In de zomer en het najaar zijn er talloze aanbiedingen voor vluchten boven de wijngaarden. Er zijn vluchten van 1 tot 3 uur van april tot november. In het weekend is het raadzaam te reserveren.

Bourgogne Montgolfière – 71390 Moroges - ☎ 03 85 47 99 85 - www.montgolfiere-en-bourgogne.fr. Vanaf Moroges en Montagny in Saône-et-Loire, vluchten boven de wijngaarden van de Côte Chalonnaise.

France Montgolfières – ☎ 03 80 97 38 61 - www.franceballoons.com. Vluchten boven Vézelay en omgeving.

Air Escargot – 71150 Remigny - ☎ 03 85 87 12 30 - www.air-escargot.com. Vluchten boven de streek van Nuits-Saint-Georges, Beaune en Chalon-sur-Saône.

Air Adventures – R. de la Chaume - 21320 Civry - ☎ 06 08 27 95 39 - www.airadventures.fr.

GASTRONOMIE

Nuttig adres

Maison Régionale des Arts de la Table – 15 r. Saint-Jacques - 21230 Arnay-le-Duc - ☎ 03 80 90 11 59 - www.musee-artsdelatable.com.

Jaarlijks wordt hier van april tot november een tentoonstelling georganiseerd rond een specifiek gastronomisch thema. In het gebouw zijn ook een winkel en een theesalon gevestigd.

Kookcursussen

In de winterperiode zijn er verschillende restauranthouders die kookcursussen organiseren. U kunt een lijst downloaden van de website www.bourgogne-tourisme.com.

In de Côte-d'Or:

Avec ou Sans Toque – Beaune en Dijon - ☎ 06 81 84 19 27 - www.avecousanstoque.fr.

Le Charlemagne – 1 route des Vergelesses - 21420 Pernand-Vergelesses - ☎ 03 80 21 51 45 - www.lecharlemagne.fr.

Les Domaines qui Montent – 18 r. de la Chaudronnerie - 21000 Dijon - ☎ 03 80 31 72 75 .

In de Saône-et-Loire:

Christian Christensen – Château de Vaulx - 71800 Saint-Julien-de-Civry - ☎ 03 85 70 64 03 - www.chateaudevaulx.com.

In de Yonne:

Les Cours de Cuisine – ☎ 03 86 62 09 70 - www.cotesaintjacques.com. Jean-Michel Lorain, chef-kok van het sterrenrestaurant La Côte Saint-Jacques ('Joigny', blz. 49), geeft een inkijkje in zijn wereld en laat mensen kennismaken met de hedendaagse keuken. Verblijf all-in en programma op verzoek.

In de Nièvre:

Tomate et Chocolat – 1 bis av. du Général-de-Gaulle - 58000 Nevers - ☎ 03 86 69 05 63.

HISTORISCHE ROUTES

Route Historique des Ducs de Bourgogne – Château de Sully - 71360 Sully - ☎ 03 85 82 09 86 - www.routedesducs.com. Deze route loopt door heel Bourgondië langs 16 belangrijke erfgoederen in vier departementen. Onder de kastelen die worden aangedaan zijn die van Ancy-le-Franc, Arcelot, Bazoches, Béru, Commarin, Couches en Frôlois.

KANALEN

De kanalen met een totale lengte van bijna 1200 km die vanaf de 17de eeuw zijn aangelegd, vormen samen met de bevaarbare rivieren (Yonne, Saône, Seille) een buitengewoon netwerk. Geschikte waterwegen zijn onder meer het **Canal de Bourgogne** (242 km, 189 sluizen, waarvan één geautomatiseerd), de Yonne, het **Canal du Nivernais** (178 km, 116 sluizen, allemaal handmatig bediend), het **Canal du Centre** (112 km, 61 sluizen, allemaal geautomatiseerd), de Val de Saône en de kanalen in het dal van de Loire.

🗨️ **Goed om te weten** – De kanalen zijn meestal van half november tot half maart gesloten. Andere perioden dat de waterwegen zijn afgesloten voor onderhoud worden aan pleziervaarders meegedeeld via een zogenaemde ‘avis à la batellerie’ op de website www.vnf.fr. De sluizen zijn dicht op paaszondag, 1 mei, pinksterzondag, 14 juli en 1 november.

🗨️ www.region-bourgogne.fr/canaux-de-bourgogne.

Kanaalboten

Het is mogelijk om boten te huren voor 2 tot 12 personen, zonder stuurman. De belangrijkste vertrekpunten bevinden zich in Auxerre, Digoin, Joigny, Saint-Jean-de-Losne en Tournus. De circa 12 verhuurders voor 30 vertrekpunten zijn

te vinden op www.bourgogne-tourisme.com.

Rondvaartboten

U kunt cruises maken van een uur, een halve dag of een dag op boten die geschikt zijn voor 6 tot 200 personen. U kunt inschepen in Auxerre, Pouilly-en-Auxois, Saint-Jean-de-Losne, Chalon-sur-Saône, La Truchère, Écuisses, Digoin, Montsauche-les-Settons en Bazolles. Vaak zijn er ook programma's op maat mogelijk, maar sommige boten varen uitsluitend in het zomerseizoen.

KANOËN EN KAJAKKEN

Comité Régional de Bourgogne de Canoë-Kayak – 1 r. Étienne-Baudinet - 21000 Dijon - ☎ 03 80 45 32 83, www.canoekayak-bourgogne.fr.

Om na te gaan waar u deze sport kunt beoefenen, kunt u ook contact opnemen met de Comités Départementaux (*blz. 17*). Interessante plaatsen: Autun, Les Settons, Chaumeçon, Panthier-en-Auxois, Bazolles. In de Morvan worden het hele jaar wildwatertochten en raftingtochten georganiseerd. Zie ook het 'Adresboekje' van het Parc Naturel Régional du Morvan voor meer informatie.

KUUROORDEN

In Bourgondië zijn twee kuuroorden, een in de Morvan, in Saint Honoré-les-Bains (*blz. 352*), en de andere in Saône-et-Loire, in Bourbon-Lancy (*blz. 288*).

Centre d'Information Thermale – 1 r. Cels - 75014 Paris - ☎ 01 53 91 05 75 en 0 811 908 080 - www.medecinethermale.fr.

NATUURGEBIEDEN

Het Conservatoire des Sites Naturels Bourguignons is een organisatie die zich inzet voor het behoud en het beheer van natuurgebieden. Deze

vereniging voor milieubescherming en -beheer organiseert in bepaalde weekends van voorjaar tot najaar gratis verkenningstochten (reserveren) om belangstellenden te laten kennismaken met het natuurlijke erfgoed van Bourgondië en zijn flora en fauna (zie onze selectie bij La Charité-sur-Loire, Châtillon-sur-Seine, Tournus, het dal van de Yonne en de bronnen van de Seine).

Deelnemers ontvangen een brochure waarop de paden door de natuurgebieden zijn aangegeven.

Conservatoire des Sites Naturels Bourguignons

– Chemin du Moulin-des-Étangs - 21600 Fenay - ☎ 03 80 79 25 99 - www.sitesnaturelsbourgogne.asso.fr

PAARDRIJDEN

Tal van paardrijcentra organiseren trektochten door de streek.

Comité Régional du Tourisme Équestre en Bourgogne

– www.tourismequestre-bourgogne.com. Bij deze organisatie kunt u terecht voor informatie over de regio: clubs, lessen en wedstrijden.

 Goed om te weten – In de Saône-et-Loire zijn **ruiterpaden** met een totale lengte van 600 km uitgezet. Aan deze route liggen gîtes, chambres d'hôte en hotels waar ruiters met paarden worden ontvangen.

PARKEN EN TUINEN

De gratis gids van de Association des Parcs et Jardins de Bourgogne (*beschikbaar bij de tuinen en plaatselijke toeristenbureaus*) bevat een overzicht van alle Bourgondische tuinen, ook de tuinen die alleen maar toegankelijk zijn tijdens opentuidagen. U kunt de brochure downloaden van de site www.bourgogne-tourisme.com, rubriek 'lieux de visite'. www.parcsetjardins-bourgogne.com.

 Goed om te weten – Sinds 2003 wordt het label '**Jardin**

remarquable' jaarlijks door het ministerie van Cultuur toegekend aan bijzondere tuinen en parken die regelmatig toegankelijk zijn voor publiek. Bourgondië heeft 19 'Jardins remarquables': acht in de Côte-d'Or, waaronder die van de kastelen van Arcelot, Lantilly, Talmay en Barbirey-sur-Ouche, vier in La Nièvre, waaronder die van het kasteel van Châtillon-en-Bazois, vijf in de Saône-et-Loire, waaronder die van de kastelen van Drée en Sully, en ook de romeinse tuinen van Varennes-l'Arconce, twee in de Yonne, en een natuurpark. www.parcsetjardins.fr.

POTTENBAKKERS

In de Puisaye kunnen pottenbakkerswerkplaatsen worden bezocht (*zie kader op blz. 416*). Download de lijst met adressen via www.puisayeforterre.com/annuaire/un-pays-de-potiers.

Meer informatie: **Pays de Puisaye-Forterre** – R. Raymond-Ledroit - 89170 Saint-Fargeau - ☎ 03 86 74 19 19 - www.ot-puisaye-nivernaise.fr.

Er worden het hele jaar door **cur-sussen** voor beginners en gevorderden gegeven in het Centre International de Formation aux Métiers d'Art et de la Céramique (EMA-CNIFOP) - route de Saint-Sauveur - 58310 Saint-Amand-en-Puisaye - ☎ 03 86 39 60 17 - www.cnifop.com.

ROTSKLIMMEN

Bourgondië vormt een uitstekend oefengebied voordat u zich aan de echte toppen waagt: probeer eens de streek rond Clamecy (rotsen van Surgy en Basseville of de Rochers du Saussois met hun overhangende platen) of Saffres in de Côte-d'Or, 6 km van Vitteaux, een drukbezochte oefenplek in het weekend. Andere plekken voor gevorderde klimmers zijn Bouilland, Hauteroche, Vieux-Château.

Chambolle-Musigny en Talant in de buurt van Dijon zijn geschikt om te oefenen. Ook mogelijkheden bij Vergisson, Solutré, Saint-Denis-de-Vaux en de Mont Rome.

 www.bouger-nature-en-bourgogne.com/escalade.

Fédération Française de Montagne et d'Escalade

8 quai de la Marne - 75019 Paris - ☎ 01 40 18 75 50 - www.ffme.fr. Hier kunt u terecht voor kaarten met klimrotsen en technische informatie.

SOUVENIRS

In de 'Adresboekjes' in het deel 'Steden en bezienswaardigheden' staan interessante adressen aangegeven van winkels en ambachtslieden.

Lekkernijen

Ontdek tijdens uw reis door Bourgondië heerlijke wijnen, siropen, eaux-de-vie, zwartebessenlikeur, kazen, mosterds, truffels, zoetwaren en kruidkoek.

Voor thuis

In Charlieu wordt een oude traditie van **zijdeweven** in ere gehouden. Het winkeltje van het Musée de la Soierie verkoopt exclusieve zijden souvenirs, die ter plekke worden gemaakt. Eind juni wordt in Flavigny een beurs rond **textiel** georganiseerd (☎ 03 80 96 20 40).

Aardewerk en **faience** vindt u in Nevers, in de Morvan en vooral in de Puisaye. De pottenbakkersmarkt die in juli wordt gehouden in Saint-Sauveur is echt een omweg waard. Decoratieve voorwerpen van **hout** zijn te vinden in Chauffailles en Donzy-le-Pertuis.

In Vézelay zijn diverse kunstgaleries en winkels met **monastieke voorwerpen**, die u eveneens vindt bij de abdij van Pierre-qui-Vire.

TOERISTISCHE ROUTES

 Zie ook 'Wijnroutes' op blz. 28.

Côte-d'Or

Alle routes, kaarten en folders kunnen worden gedownload van www.cotedor-tourisme.com.

 Goed om te weten – Profiteer tijdens uw verblijf van speciale formules in de regio. Zo kunt u de Route du Cassis volgen met een 'Pass gourmand', en met een 'Pass Bacchus' kunt u het Château du Clos de Vougeot of het Imaginarium bezoeken en vervolgens naar een wijnkelder gaan voor een proeverij.

Route du Cassis – Op deze route ontdekt u dorpen van de Hautes-Côtes en velden vol met zwarte bessen. U ontmoet producenten en likeurfabrikanten. Inlichtingen en een brochure met producenten en verwerkers van zwarte bessen bij het toeristenbureau van Nuits-Saint-Georges - ☎ 03 80 62 11 17.

Route de Madame de Sévigné – Route van Châtillon-sur-Seine naar Saulieu, in de voetsporen van Madame de Sévigné.

Saône-et-Loire

Ga naar www.bourgogne-du-sud.com voor het aanvragen van folders.

Route des Châteaux en Bourgogne du Sud

– Een route langs schitterende middeleeuwse kastelen, zoals Berzé-le-Châtel, Germolles, Rully, Pierreclous, Brancion en Brandon, en 17de- en 18de-eeuwse kastelen, waaronder Cormatin, Drée, La Ferté, Pierre-de-Bresse en Saint-Aubin. Inlichtingen: Maison de la Saône-et-Loire – 389 av. de Lattre-de-Tassigny - 71000 Mâcon - ☎ 03 85 21 02 20 - www.bourgogne-du-sud.com.

Chemins du Roman – Drie rondritten vanuit Paray-le-Monial met elk een lengte van ongeveer 120 km, langs mooie romaanse kerkjes in de Brionnais en de Charolais.

Inlichtingen: Centre d'Études des Patrimoines - Saint-Christophe-en-Brionnais - ☎ 03 85 25 90 29 - www.cep.olympie.in.

5022CH

meer adressen

Het zuiden van Bourgondië **2**

Michelinkaart 320 – Saône-et-Loire (71)

- ▶
MÂCON

182
- Ten noorden van Mâcon
- ▶
MACONNAIS★★ EN RONDRITTEN

190
- 10 km ten westen van Mâcon
- ▶
ROTS VAN SOLUTRÉ★★

201
- 13 km ten noordwesten van Mâcon
- ▶
BERZÉ-LA-VILLE★★

204
- 13 km ten noorden van Cluny
- ▶
CLUNY★★ EN RONDRIT

206
- 13 km ten noorden van Cluny
- ▶
CHÂTEAU DE CORMATIN★★

216
- Ten noorden van Mâcon
- ▶
VOIE VERTE★ EN RONDRITTEN

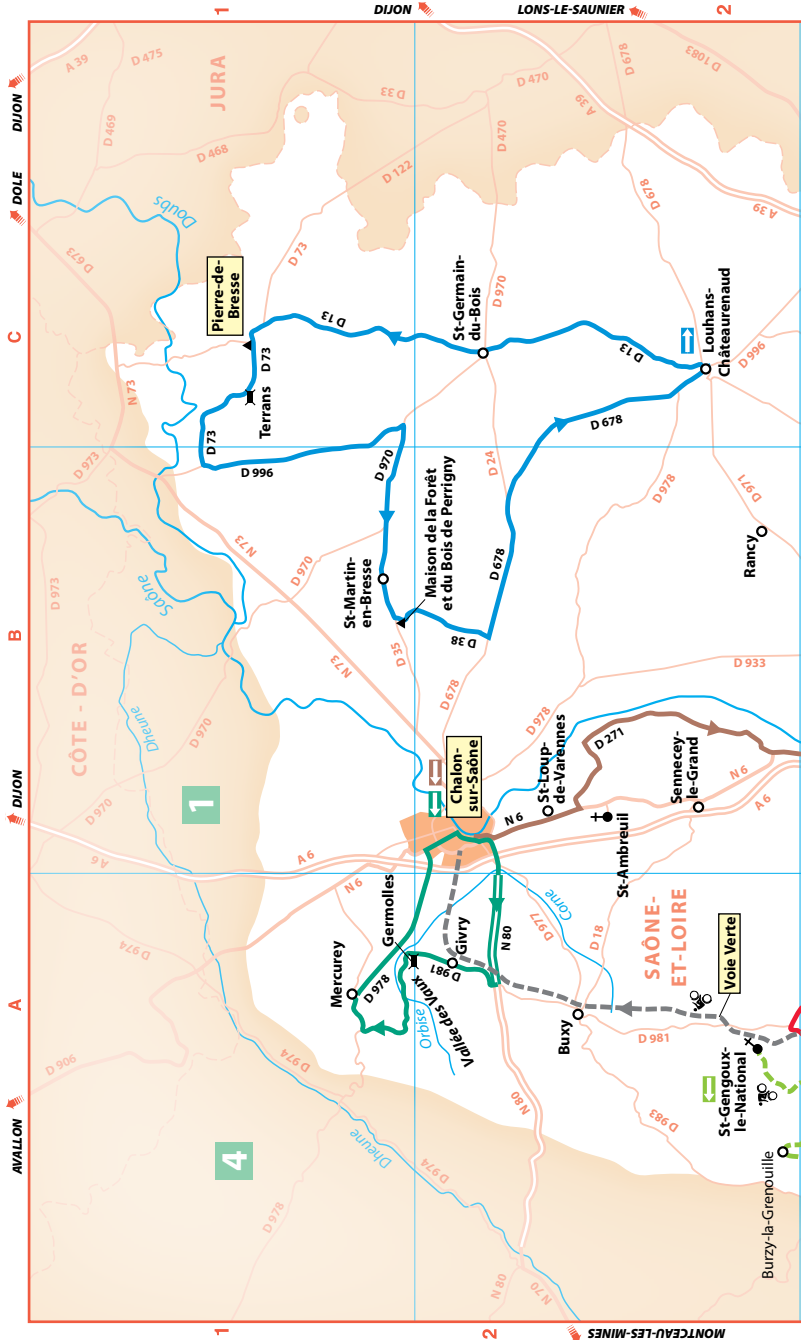
220
- 37 km ten noorden van Mâcon
- ▶
TOURNUS★

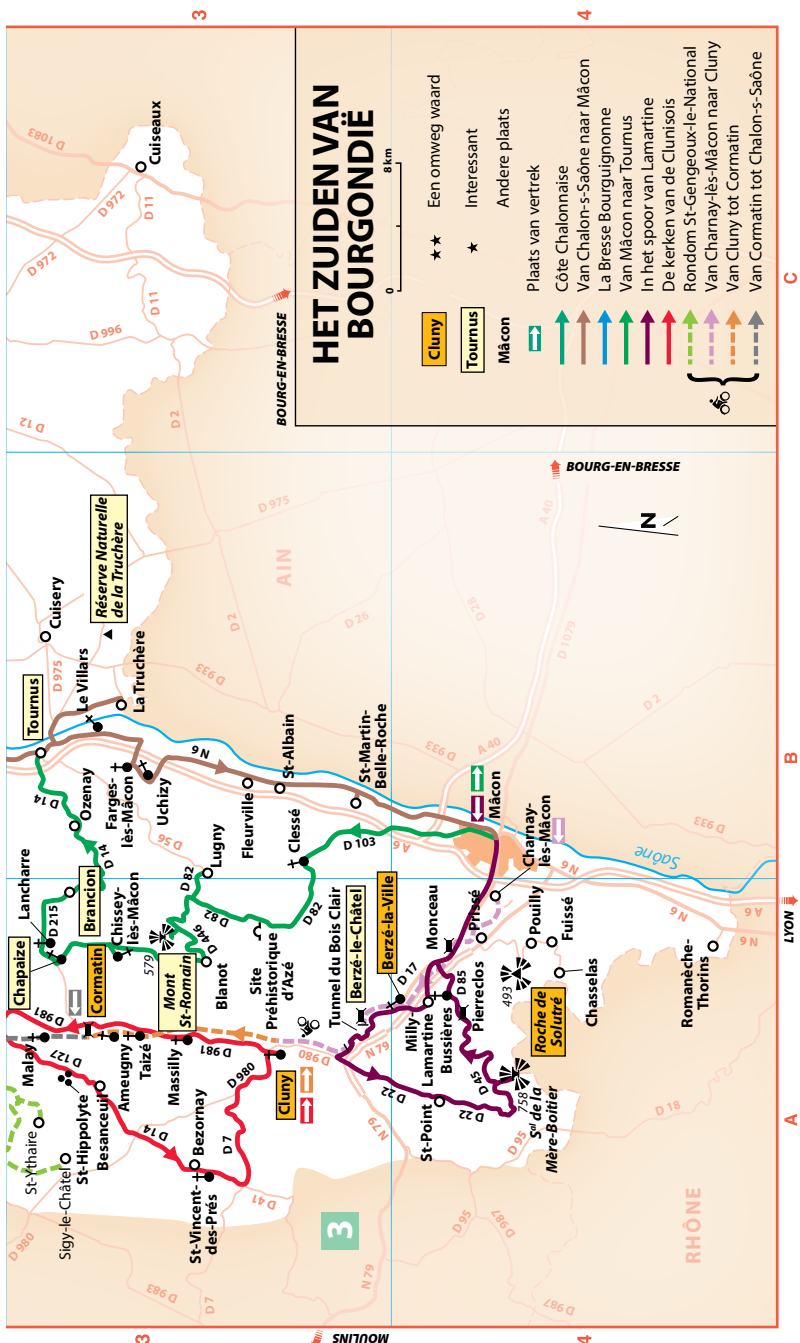
226
- 60 km ten noorden van Mâcon
- ▶
CHALON-SUR-SAÔNE★ EN RONDRITTEN

235
- 56 km ten noordoosten van Mâcon
- ▶
LOUHANS EN RONDRIT

247

HET ZUIDEN VAN BOURGONDIË

C

B

A

Mâcon

33.730 inwoners – Saône-et-Loire (71)

De zuidelijkste stad van Bourgondië oogt vriendelijk. De charmante pleinen en straatjes in het historische centrum, de oevers van de Saône, de architecturale rijkdom en de goede restaurants dragen allemaal bij tot de gezelligheid. De stad is een prima uitvalsbasis voor wandelingen in de streek met wijngaarden en in een fraai heuvellandschap.

ADRESBOEKJE: BLZ. 187

INLICHTINGEN

Toeristenbureau – 1 pl. Saint-Pierre - 71000 Mâcon - ☎ 03 85 21 07 07 - www.visitezlemaconnais.com - juli-aug.: 9.00-19.00 u, zo, feestdagen 10.30-12.30, 14.30-18.30 u; april-mei: 9.30-12.30, 14.00-18.00 u; nov.-maart: dag, behalve zo-ma 9.30-12.00, 14.00-18.00 u; juni en sept.-okt.: vraag inlichtingen.

Syndicat d'initiative de la route des Vins Mâconnais-Beaujolais – 1 pl. Saint-Pierre - 71000 Mâcon - ☎ 03 85 38 09 99 - www.route-vins.com - ma-za 9.30-12.00, 14.00-18.00 u.

LIGGING

Regiokaart B4 (blz. 180-181) – Michelinkaarten 320 I12, 327 H2 en 328 B3. Mâcon ligt aan een kruispunt van wegen, van Parijs naar het Middellandse Zeegebied en van het Meer van Genève naar de Loire.

AANRADERS

De afdelingen archeologie en etnografie in het Musée des Ursulines; de huisapotheek in het Hôtel-Dieu; uitzicht op de Saône vanaf de brug Saint-Laurent bij het vallen van de nacht. Wie meer wil weten over hoe wijn wordt gemaakt, moet een bezoek brengen aan de Hameau Dubœuf.

MET KINDEREN

De dierentuin en het attractiepark Touroparc en de Hameau Dubœuf, allebei in Romanèche-Thorins, een boottocht om Pont-de-Veaux en omgeving te verkennen (zie 'Adresboekje').

Wandelen **Plattegrond (blz. 185)**

Wandel over de quai Lamartine met kleurrijke gevels en veel terrasjes. Volg dan de rue Carnot, een drukke winkelstraat, met een 17de-eeuws huis op nr. 79.

Maison de Bois B2

22 r. Dombey (nu een theesalon).

Op de hoek met de place aux Herbes staat een mooi renaissancehuis met slanke, bewerkte zuiltjes. Grotesken en fabeldieren decoreren het lijstwerk. Loop verder via de rue Sigorgne.

Musée Lamartine B2

41 r. Sigorgne - ☎ 03 85 39 90 38 - www.macon.fr - 10.00-12.00, 14.00-18.00 u, zo, feestdagen 14.00-18.00 u - gesl. ma, 1 jan. - € 2,50 (tot 27 jaar gratis) - € 3,40 ticket ook geldig voor het Musée des Ursulines - gratis tijdens de Journées de l'Archéologie. Dit museum is ondergebracht in het **Hôtel Senecé**, een herenhuis in régence-stijl, tevens de zetel van de in 1805 opgerichte **Académie de Mâcon**. In 1811

werd Lamartine het jongste lid (toen 21 jaar). Het museum bevat schilderijen, wandtapijten, kunstvoorwerpen en meubilair uit die tijd. Talrijke documenten – waaronder enkele handschriften – gravures, tekeningen, beeldhouwwerken en schilderijen herinneren aan het leven, het literaire oeuvre en de politieke rol van Lamartine.

Loop naar de rue Lamartine en vervolgens naar de Église Saint-Vincent, waarachter zich het Hôtel-Dieu bevindt.

Hôtel-Dieu AB1

344 r. des Épinoches - ☎ 03 85 39 90 38 - www.macon.fr - ♿ - juni-sept.: 14.00-18.00 u; okt.-mei: na afspraak - gesl. ma, 14 juli - gratis.

Het godshuis werd in de 18de eeuw gebouwd door Melchior Munet, een leerling van Soufflot, die het grondplan ontwierp. In de **huisapothek**★ in Lodewijk XV-stijl staat een fraaie collectie aardewerk uit die tijd. Behalve de lambriseringen is ook het houtwerk van de ramen heel bijzonder en in volmaakte harmonie met de overige decoratie. Muurschilderingen in de kapel.

★ Musée des Ursulines B1

5 r. des Ursulines - ☎ 03 85 39 90 38 - www.musees-bourgogne.org - ♿ - 10.00-12.00, 14.00-18.00 u, zo, feestdagen 14.00-18.00 u - gesl. ma en bep. feestdagen - €2,50 (tot 26 jaar gratis) - €3,40 ticket ook geldig voor het Musée Lamartine - gratis tijdens de Journées de l'Archéologie.

Het museum is gehuisvest in een 17de-eeuws ursulinenklooster. De afdeling **archeologie** geeft een overzicht van de geschiedenis van Mâcon van de oudheid tot nu. De voorwerpen van opgravingen bij Solutré (blz. 201) en andere regionale vindplaatsen geven interessante informatie over het prehistorische tijdperk in de Maconnais. Beeldjes, amforen, gereedschap, een pottenbakkersoven en grafurnen uit de necropool van Mâcon geven een beeld van de brons- en de ijzertijd in het Saône-dal en herinneren aan het belang van het antieke *Matisco* in de Gallo-Romeinse periode. Uit de middeleeuwen is er een verzameling met stenen fragmenten van beelden en romaanse en gotische monumenten. De afdeling **etnografie** is gewijd aan volkskunst en folklore, met name aan het werk van wijnbouwers (reconstructie van een woonruimte) en van binnenschippers. Verder is er keramiek te zien en meubels uit de streek. De afdeling **beeldende kunst** bevat Franse en Vlaamse werken uit de 16de eeuw. Er zijn Franse werken uit de 17de en 18de eeuw van Le Brun, Perrier, Ph. de Champaigne en Greuze; romantische schilderijen (Corot), academische en symbolistische (Puvis de Chavannes) werken uit de 19de eeuw. De moderne en hedendaagse schilderkunst wordt vertegenwoordigd door kubisten (Gleizes, M. Cahn, Villon) en werk van uiteenlopende kunstenaars als Albers, Bill, Nemours, Morellet, Fruhtrunk en Lussigny. *In de oude kapel van het klooster worden tijdelijke tentoonstellingen gehouden.*

Vieux Saint-Vincent B1

Van de voormalige kathedraal, die in de 6de eeuw werd opgericht en tijdens de Franse Revolutie werd verwoest, zijn de oudste delen bewaard gebleven: het voorportaal, twee achthoekige torens en de verbindende travee. Het begin van het schip is ook nog te zien. Het beeldhouwwerk van het voormalige timpaan (12de eeuw) in de **narthex** is tijdens de godsdienstoorlogen beschadigd. Vijf boven elkaar geplaatste registers stellen het laatste oordeel voor, waarvan de verrijzenis van de doden, het paradijs en de hel nog zijn te herkennen.

De Vieux Saint-Vincent herbergt een **glyptotheek** – 240 r. de Strasbourg - ☎ 03 85 39 90 38 - www.macon.fr - juni-sept.: 10.00-12.00, 14.00-18.00 u, zo, feestdagen 14.00-18.00 u - gesl. ma, 14 juli.

Een prins van de romantiek

‘GOD, LIEFDE EN POËZIE, DAT IS MIJN LEVEN’

Alphonse de Lamartine werd in 1790 geboren in Mâcon en kende gelukkige kinderjaren in Milly. Op zijn eerste reis naar Italië (1811-1812) werd hij verliefd op de Napolitaanse **Antoniella**, die hem later inspireerde tot het verhaal *Graziella*. In 1816, tijdens een kuur in Aix-les-Bains, maakte Lamartine kennis met **Julie**, de echtgenote van de natuurkundige Jacques Charles. Deze grote liefde, die eindigde met Julies ziekte en dood, vormde de inspiratie voor het schrijven van *Le Lac*, een ode aan het meer van Le Bourget.

In 1820 verscheen het werk dat zijn talent als dichter bevestigde: *Les méditations poétiques*. Hij trouwde met de jonge Engelse **Mary Ann Birch** en ging werken in de diplomatie, hetgeen niet ten koste ging van zijn grote creativiteit. In die periode schrijft hij *La mort de Socrate*, *Les nouvelles méditations poétiques*, *Le dernier chant du pèlerinage d'Harold...* Op 5 november 1829 wordt hij gekozen als lid van de Académie Française.

Tussen 1831 en 1833 vervulde hij een lang gekoesterde wens: een reis naar het Oosten die hem onder andere naar Nazareth en Jeruzalem bracht. Hij hoopte er ook zijn geloof te verdiepen, want sinds 1830 had hij twijfels. Maar tijdens die bedevaart stierf zijn tienjarige dochter **Julia** aan tuberculose; het meisje was samen met haar moeder achtergebleven in Beiroet. Deze pijnlijke gebeurtenis verwoordt hij in het gedicht *Gethsémani*. Aangeslagen trok hij zijn godsdienstige overtuiging in twijfel. In 1836 verscheen *Jocelyn*, dat zeer enthousiast werd ontvangen.

‘DE POËZIE MOET VOLKS WORDEN’

Toen de nieuwe koning Louis-Philippe in oktober 1827 de troon besteeg, nam Lamartine ontslag als secretaris van het gezantschap in Florence. Hij wilde politiek actief worden. Na kamerlid te zijn geweest voor het stadje Bergues in het departement Nord, werd hij in 1837 verkozen als kamerlid voor Mâcon en in 1842 en 1846 herkozen. Hij voerde actie voor ‘de belangen van de werkende klasse, de proletariërs die zo vaak het slachtoffer worden van onze blinde wetten’. Zijn strijd kreeg ook vorm in *Le bien public*, de krant die hij in september 1842 in Mâcon oprichtte. Met zijn *Histoire des Girondins*, uit 1847, over de periode van de Franse Revolutie, oogstte Lamartine bijzonder veel succes. Na het ontslag van Guizot in 1848 en de troonsafstand van de koning verzette Lamartine zich tegen de regent en sprak hij zich uit voor de stichting van de Republiek, die op 27 februari werd uitgeroepen. Lamartine maakte deel uit van de voorlopige regering, waarin hij de post van minister van Buitenlandse Zaken kreeg. Door de afschaffing van de staatswerkplaatsen en de rellen in juni verloor hij veel van zijn prestige. Bij de presidentiële verkiezingen op 20 december behaalde Lodewijk-Napoleon Bonaparte een glansrijke overwinning met vijf miljoen stemmen. Lamartine behaalde er slechts 18.000.

Het Tweede Keizerrijk maakte een einde aan zijn politieke carrière. Financiële problemen (die hem dwongen tot ‘litteraire dwangarbeid’) en de dood van zijn vrouw in 1863 overschaduwden de laatste levensjaren van de dichter, die op 28 februari 1869 in Parijs stierf. Lamartine zou een grafombe krijgen in het Parijse Panthéon, maar zelf had hij de wens uitgesproken om te worden begraven in Saint-Point (blz. 197), bij zijn familie.

Pont Saint-Laurent B2

Mâcon was een grensstad tot het Verdrag van Lyon in 1601, toen de Bresse onder Frans bestuur kwam. De versterkte Pont Saint-Laurent, die voor het eerst in 1077 wordt vermeld, maakte deel uit van de vestingwerken. In de 18de eeuw werd de brug ingrijpend gerestaureerd en vergroot. Hij biedt een mooi **uitzicht**★ op de kaden van de stad, waarboven de torens van de Vieux Saint-Vincent uitsteken. Op de brug staat een standbeeld van de Heilige Nicolaas (patroonheilige van de zeelieden). Van 1937 tot 1939 verbonden de watervliegtuigen van Imperial Airways Southampton met Australië via Brindisi en Egypte. Het deel van de

OVERNACHTEN

Bourgogne (Hôtel de).....	8	Autre Rive (L).....	7
Château de Salornay (Chambre d'hôte).....	1	Barge (Château de La).....	12
Best Western-Hôtel d'Europe et d'Angleterre.....	5	Bazar Café.....	6
Tour (Auberge de la).....	10	Éthym'Sel (L).....	11
Vieille Ferme (Hôtel La).....	9	Lamartine (Le).....	1
UIT ETEN		Pierre.....	2
Ambrosie (L).....	3	Poisson d'Or (Le).....	4
		St-Laurent (Le).....	5

Saône tegenover het Hôtel d'Europe et d'Angleterre was de eerste technische landingsplaats tijdens de reis.

In de omgeving Regiokaart (blz. 180-181)

Romanèche-Thorins A4

▶ 17 km ten zuiden van Mâcon via de N6.

In dit dorp in de Beaujolais-Villages-streek wordt de beroemde Moulin-à-Vent geproduceerd, de koning onder de beaujolaiswijnen. De naam verwijst naar een oude molen midden in de wijngaarden.

Parc Zoologique et d'Attractions Touroparc – *Neem op het kruispunt van La Maison-Blanche aan de N6 de D466^E richting Saint-Romain-des-Îles.* ☎ 03 85 35 51 53 - www.touroparc.com - ♿ - 28 juni-31 aug.: 9.30-18.30 u; sept.-27 juni: 9.30-17.00 u - *gesl. 1 jan., 24-25 en 31 dec.* - € 16,40 (tot 13 jaar € 13,80) - € 13,90 (tot 13 jaar € 11,90) *alleen toegang dierentuin.* 🧑🧑 Ongeveer 140 diersoorten van de vijf continenten leven hier in semivrijheid op een 10 ha groot terrein met okerleurige gebouwtjes te midden van het groen. Bekijk in ieder geval de tropische serre, het vivarium en de 'wildernis', waar u prachtige witte koningstijgers kunt bewonderen. Touroparc heeft nog niet lang geleden een prachtige nieuwe volière geopend van 2000 m³ voor de neushoornvogels en een groot bassin aangelegd van 1 00 m² voor de nijlpaarden, dé attractie van het dierenpark. Verder is Touroparc ook een pretpark met een monorailbaan, een treintje, glijbanen en tal van waterattracties.

Maison de Benoît-Raclet – *Bezichtiging niet mogelijk.* Omstreeks 1830 werden de wijngaarden van de Beaujolais verwoest door de rups van de wijnboordervlinder. De wijnboeren stonden machteloos. Tot een zekere **Benoît Raclet** merkte dat een wijnstok naast zijn huis bij de watervergaarbak het wel goed deed. Hij besloot toen om in de maand februari alle wijnstokken te begieten met heet water (90 °C) om zo de eitjes van de rups te doden. Eerst twijfelden zijn burens, maar uiteindelijk begon iedereen dezelfde techniek toe te passen. De wijnboeren waren hem zeer dankbaar voor de heetwatertechniek, die algemeen werd toegepast tot in 1945.

Hameau Dubœuf★ – ☎ 03 85 35 22 22 - www.hameaudubœuf.com - 10.00-18.00 u - *tuin april-okt.: 11.00-18.00 u - gesl. 25 dec. - rondleidingen na afspraak (2 uur) - € 19 (tot 15 jaar gratis onder begeleiding van een volwassene) - € 10 (tot 15 jaar € 6) toegang tuin.* 🧑🧑 De Hameau Dubœuf is 'gestationeerd' in het station van Romanèche-Thorins (30.000 m²). De beaujolaisproducent Dubœuf stelde aanzienlijke middelen ter beschikking voor de inrichting van dit verkooppunt, dat tegelijk een informatiecentrum voor wijn is. De bezichtiging van de Hameau Dubœuf begint in de voormalige stationshal uit 1900 (*reconstructie*), waar een kaartje kan worden gekocht. Een doolhof van zalen geeft vervolgens een overzicht van de geschiedenis van de wijnbouw, de werktuigen van de wijnboer, de smaken van wijn en de verbondenheid met de bodem, het fabricageproces van wijn (indrukwekkende wijnpers uit 1708), tonnen, kurken, glas, etiketten enzovoort. De mooie voorwerpen komen goed tot hun recht door de moderne museografische aanpak, met diverse filmpjes, waaronder een driedimensionale musical met Paul Bocuse en Bernard Pivot. Tot besluit is er uiteraard gelegenheid tot proeven in een prachtige **Salle du Limonaire★**. Een van de laatste noviteiten is de Ciné Up: in een bootje dat heen en weer wordt geslingerd door de wind en verfrist door bruiswater krijgt de bezoeker tijdens het kijken naar een film op een gigantisch scherm (8 x 8 m) de indruk dat hij over het gebied van de Beaujolais vliegt.

Tegenover de Hameau Duboeuf geeft men in het **station** een beeld van de nauwe band tussen de wijnbouw en het spoorverkeer in de 19de en 20ste eeuw. Hier bevindt zich het **keizerlijke rijtuig** van waaruit Napoleon III naar de menigte wuifde. Daarnaast zijn er een collectie voorwerpen, een circuit van elektrische treintjes door schaalmodellen van steden en landschappen en een expositie over de hogesnelheidstrein (TGV).

Ten slotte is er de **Jardin en Beaujolais** (gezien de afstand is het raadzaam het treintje te nemen) met thematische tuinen (bloemen, planten, bomen, fruitbomen, fruitbomen met pitvruchten, kruiden) waar u de specifieke aroma's van de beaujolaiswijn kunt leren kennen. In het midden van deze uitgestrekte tuin (5000 m²) ligt het **Centre de Vinification** waar het volledige productieproces van de wijnen van Georges Dubœuf kan worden gevolgd.

Musée du Compagnonnage Guillon – ☎ 03 85 35 22 02 - www.musee-compagnonnage.cg71.fr - juni-sept.: 10.00-18.00 u; jan.-juni en begin okt.-half dec.: 14.00-18.00 u - gesl. tweede helft dec., 1 mei - rondleidingen (50 min.) - € 3,50 (tot 18 jaar gratis) - gratis 1ste zo van de maand - audioguide beschikbaar. In deze voormalige werkplaats van de compagnon-timmerman **Pierre-François Guillon** (1848-1923), die aan het eind van de 19de eeuw een school voor het tekenen van houtconstructies leidde, werden werkstukken, documenten en souvenirs bijeengebracht die een goed beeld geven van het leven van gezellen.

MÂCON: ADRESBOEKJE

TIPS

Wandeling langs het erfgoed van Mâcon – Aan de hand van de brochure *Mâcon de place en place*, verkrijgbaar bij het toeristenbureau, ontdekt u in uw eigen tempo (1 of 2 uur) de belangrijkste monumenten van Mâcon.

OVERNACHTEN

DOORSNEEPRIJZEN

Hôtel de Bourgogne – 6 r. Victor-Hugo - ☎ 03 85 21 10 23 - www.hoteldebourgogne.com - wifi - 📺 € 10 - 52 kamers € 85/105 - ☎ € 12. Dit charmante hotel (rode bakstenen gevel, klantgerichte kamers) in het centrum van de stad is rustig en van alle gemakken voorzien (breedbeeld-tv, badkamer).

WAT MEER LUXE

Best Western - Hôtel d'Europe et d'Angleterre – 92-109 quai Jean-Jaurès - ☎ 03 85 38 27 94 - www.hotel-europeangleterre-macon.com - 📺 € 10 (reserveren) - 31 ka-

mers € 74/219 - ☎ € 14. Hoewel het hotel grondig is gerenoveerd, zijn er enkele prachtige elementen uit het glorieus verleden bewaard. In diverse kamers zijn de pracht en praal uit de tijd dat de Britse koningin Victoria en Marcel Pagnol hier verbleven, bewaard gebleven.

Omgeving

GOEDKOOP

Hôtel La Vieille Ferme – Bd. du Gén.-de-Gaulle - 71000 Sancé - ☎ 03 85 21 95 15 - www.hotel-restaurant-lavieilleferme.com - 📺 - 24 kamers € 58/74 - ☎ € 9 - ✂ lunchmenu € 9,50 - € 12/17/22/45. Landelijk etablissement met park aan de Saône met sobere, functionele kamers in motelstijl. In de voormalige boerderij bevindt zich het rustieke restaurant (stenen muren en houten balken, open haard). Fraai terras aan het water.

DOORSNEEPRIJZEN

Chambre d'hôte Château de Salornay – 1024 route de Salornay - 71870 Hurigny - 6 km ten

Vertaling	Karin Snoep, Michèle Schedler, Eef Gratama en Renneke Hellemans
Eindredactie	Karin Evers
Boekverzorging	Asterisk*, Amsterdam
Omslagfoto	Thinkstock/Philippe Desoche
Oorspronkelijke titel	Bourgogne
Oorspronkelijke uitgever	Michelin, Parijs
Uitgevers	Philippe Orain (Michelin, Parijs) Lieven Defour (Lannoo, Tielt) Françoise Rault, Aude Gandiol
Eindredactie	Philippe Pataud-Célérier, Geneviève Clastres, Hervé Milon, Sylvie Kempler, Françoise Klingen, Gonzague Benoît-Latour, Gaëlle Lapandry, Magali Triano
Redactie	Christelle Le Déan Keppie&Keppie, Varsenare Maria-Mirabela Dumbraveanu, Thierry Lemasson, Michèle Cana
Grafisch ontwerp	Didier Broussard, Hervé Dubois, Maria Gaspar, Pascal Grougon, Philippe Audoin, Marie Algranate, Estelle Grivot, Delphine Gross, Musée de Bibracte, gemeentemedewerkers en toeristenbureau van Clamecy, gemeentemedewerkers van St-Gengoux-le-National, Catherine Fasseur en ADT van Saône-et-Loire, Stéphanie Wahl en ADT van Yonne
Omslagontwerp	
Cartografie	
Met dank aan	

© Michelin, 2015

© Cartografie: Michelin

© Nederlandse tekst: Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2016

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internet-adressen) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld.

Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres

De Groene Reisgids
Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt
degroenereisgids@lannoo.be

De Groene Reisgids
Uitgeverij Terra Lannoo bv
Papiermolen 14-24
NL-3994 DK Houten
degroenereisgids@terralannoo.nl

www.lannoo.com

D/2016/45/161 - NUR 512
ISBN 978 94 014 2190 4

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.